

السناوی با حقوق اسلامی و اسلامی

می تواند تا پایان جلسه‌ی اول دادرسی،
جهات و دلایل خود را اظهار کرده و ظرف
سه روز پس از جلسه با تقدیم دادخواست از
دادگاه، درخواست جلب او را بنماید، چه
دعوا در مرحله‌ی نخستین باشد یا
تجدیدنظر.

(ت) دادخواست ورود ثالث: ماده‌ی (۱۳۰)
قانون آیین دادرسی مدنی، اعلام می‌کند
که هر گاه شخص ثالثی در موضوع دادرسی
اصحاب دعواه‌ی اصلی، برای خود مستقلًا
حقی قابل باشدو یا خود را در محقق شدن
یکی از طرفین ذی نفع بداند، می تواند تا
وقتی که ختم دادرسی اعلام نشده است،
واردد دعواگردد، چه این که رسیدگی در
مرحله‌ی بدروی باشد یا در مرحله‌ی
تجدیدنظر. در این صورت، نامبرده باید
دادخواست خود را به دادگاهی که دعوا در
آن جامطرح است، تقدیم و در آن منظور
خود را به طور صريح اعلان نماید.

منظور از تصدیق دادخواست چیست و چه
مراجعی دادخواست و ضمایم آن را تصدیق
می‌کنند؟

ج) دادخواست اعاده‌ی دادرسی.

۴- به این چهار گونه دادخواست،
دادخواست طاری می‌گویند:

(الف) دادخواست اضافی (دعواهی اضافی);
به وسیله‌ی این دادخواست، خواهان یک
پرونده، دعواهی جدیدی در کنار و همراه با

دعواهی قبلی خود، طرح می‌کند.
(ب) دادخواست متقابل (دعواهی متقابل):

خواهان یک پرونده، می تواند در مقابل ادعای
خواهان همان پرونده، اقامه‌ی دعوا نماید.
مطابق ماده‌ی (۱۴۱) قانون آیین دادرسی

مدنی، چنین دعواهی در صورتی که با دعواهی
اصلی ناشی از یک منشأ بوده یا ارتباط کامل
با دعواهی اصلی داشته باشد، دعواهی متقابل
نامنیده می‌شود و در یک دادگاه به طور توأم
رسیدگی می‌شود. بین دو دعوا، وقتی ارتباط
کامل موجود است که اتخاذ تصمیم در هر
یک، مؤثر در دیگری باشد.

(پ) دادخواست جلب ثالث: مطابق ماده‌ی
(۱۳۵) قانون آیین دادرسی مدنی، هر یک از
اصحاب دعوا (خواهان یا خوانده‌ی یک
پرونده) که جلب شخص ثالثی را لازم بداند،

منظور از دادخواست چیست؟

۱- سندی است در فرم چاپی و یزه که به
وسیله‌ی آن دعواهی اولیه (دعواهی بدروی) یا
شکایت از رأی دادگاه بدروی در آن طرح
می‌شود.

۲- دادخواست به دو دسته‌ی اصلی و
طاری تقسیم می‌شود. دادخواست طاری،
هر دادخواستی است که در هنگام رسیدگی
به دعواهی اصلی طی سندی جداگانه به
همان دادگاه ارایه شده و مربوط به پرونده‌ی
در حال رسیدگی در آن دادگاه می‌باشد.

۳- به این هفت گونه دادخواست،
دادخواست اصلی می‌گویند:
(الف) دادخواست بدروی؛
(ب) دادخواست واخوه‌ی؛
(پ) دادخواست تجدیدنظر؛
(ت) دادخواست فرجام؛
(ث) دادخواست در شب تشخیص دیوان
عالی کشور؛

(ج) دادخواست اعتراض ثالث (=شخص
دیگری به جز خواهان و خوانده‌ی اصلی که
نفعی در پرونده دارد)؛

- ۱- پس از تنظیم متن شکواییه در فرم دادخواست و افزودن مدارک مربوط به موضوع شکایت، دادخواست و ضمایم آن باید به دفتر دادگاه تسلیم شود. دفتر دادگاه پس از بررسی دادخواست از جهت این که تمبر به اندازه‌ی کافی الصاق شده، وظیفه دارد اصل ضمایم دادخواست را رویت کرده و گواهی نماید که رونوشت (فتکپی) مدارک با اصل آن بیکسان است.
- ۲- به علاوه مراجعی دیگر از قبیل اداره‌ی ثبت اسناد محل، دفاتر اسناد رسمی، بخشداری محل یا یکی از ادارات دولتی، وکلای اصحاب دعوا و سفارت خانه‌ها یا کنسولگری‌های ایران در خارج از کشور در حدود صلاحیت خود می‌توانند برخی از اسناد را رونوشت برابر اصل کنند.
- آیا دادخواست با درخواست تقاضی دارد؟**
- ۱- درخواست را می‌توان بر روی کاغذهای عادی نوشته ولی دادخواست الزاماً باید بر روی فرم‌های چاپی و بیزه نوشته شود.
- ۲- در متن درخواست الزاماً طرح شکایت و بالحقاق حق وجود ندارد ولی در متن دادخواست باید موارد مذکور طرح شود.
- ۳- تعداد نسخه‌های دادخواست باید به تعداد خواندنگان دعوا به علاوه یک نسخه به دادگاه ارایه شود ولی در مورد تعداد نسخه‌های درخواست، چنین الزامی وجود ندارد.
- ۴- یک نسخه از دادخواست باید برای خوانده‌ی دعوا رسال و ابلاغ شود ولی در مورد درخواست چنین نیست.
- ۵- برای بررسی رسمی دادخواست باید زمان رسیدگی معین شود و به هر دو طرف دعوا (خوانده و خواهان) زمان رسیدگی ابلاغ شود. اما در مورد درخواست الزامی برای آگاهی دیگران (=ابلاغ) و هم چنین تعیین زمان رسیدگی نیازی نیست.
- برچه اموری می‌توان بر دادگاه از نرخواست استفاده کرد؟**
- ۱- درخواست تأمین خواسته: خواهان بروند، می‌تواند پیش از تقدیم دادخواست
- سازش دعوت کند. (ماده‌ی ۱۸۶).
- ۴- درخواست دستور موقت: مطابق مواد (۳۱۰) تا (۳۲۵) قانون آیین دادرسی مدنی، در اموری که تعیین تکلیف آن فوریت دارد، دادگاه به درخواست ذی نفع در برخی موارد دستور موقت صادر می‌کند. این درخواست می‌تواند کتبی یا شفاهی باشد. دستور موقت ممکن است دایر بر توقيف مال یا انجام عمل یا منع از امری باشد. دستور موقت، پس از ابلاغ قابل اجرا است و نظر به فوریت کار، دادگاه می‌تواند مقرر دارد که قبل از ابلاغ اجراسود.
- ۵- درخواست ابلاغ رأی داور. (ماده‌ی ۴۸۵).
- ۶- درخواست اجرای رأی داور (ماده‌ی ۴۸۸).
- ۷- درخواست انحصار وراست: در صورتی که وارث متوفی یا سایر اشخاص ذی نفع بخواهند تصدیق انحصار وراست تحصیل کنند، درخواست نامه‌ی کتبی مشتمل بر نام و مشخصات درخواست کننده و متوفی و ورثه و اقامتگاه آن‌ها و نسبت بین متوفی و وارث تنظیم نموده، به دادگاه تسلیم می‌نماید. (ماده‌ی ۳۶۰ قانون امور حسابی)
- ۸- درخواست تحریر ترکه: با توجه به مواد (۲۰۶) تا (۲۲۴) قانون امور حسابی، مقصود از تحریر ترکه، تعیین تعداد ترکه (=دارایی زمان فوت متوفی) و دیون (=بدھی‌ها) متوفی است. در خواست تحریر ترکه از ورثه یا نماینده‌ی قانونی آن‌ها وصی برای اداره‌ی اموال پذیرفته می‌شود.
- ۹- درخواست تصفیه‌ی ترکه: مطابق مواد (۲۶۰) تا (۲۶۲) قانون امور حسابی، مقصود از تصفیه‌ی ترکه، تعیین دیون و حقوق بر عهده‌ی متوفی و پرداخت آن‌ها و خارج کردن مورد وصیت از ماترک (=مالی که با فوت مالک مال و به حکم قانون به وارثان تعلق می‌گیرد) است. وصی و هر یک از ورثه می‌توانند از دادگاه، کتاب‌اً تصفیه‌ی ترکه را بخواهند.
- ۱۰- درخواست تقسیم ترکه: با توجه به
- به دادگاه یا ضمن دادخواست راجع به اصل دعوا یا در جریان دادرسی تا وقتی که حکم قطعی صادر نشده است در این موارد از دادگاه، درخواست تأمین خواسته نماید و دادگاه مکلف به قبول آن است:
- (الف) دعوا مستند به سند رسمی باشد؛
- (ب) خواسته در معرض تضییع یا تغیریط (=از بین رفتن عمدى یا غیرعمدى) باشد؛
- (ج) در مواردی از قبیل اوراق تجاری واخواست شده (=مثل چک برگشته وغیره) که به موجب قانون، دادگاه مکلف به قبول درخواست تأمین باشد.
- (د) خواهان، خساراتی را که ممکن است به طرف مقابل وارد آید، نقداً به صندوق دادگستری پردازد. (ماده‌ی ۱۰۸ قانون آیین دادرسی مدنی).
- ۲- درخواست تأمین دلیل: در مواردی که اشخاص ذی نفع، احتمال دهنده که در آینده، استفاده از دلایل و مدارک دعوای آنان از قبیل تحقیق محلی و کسب اطلاع از مطلعین واستعلام نظر کارشناسان یا دفاتر تجاری (=منظور دفاتر تجاری مذکور در ماده ۶ قانون تجارت می‌باشد که عبارتنداز: دفتر روزنامه، دفتر کل، دفترداری) یا استفاده از قرایین و امارات موجود (اماره یعنی هر چیزی که بیان کننده و نشان دهنده‌ی چیز دیگری باشد) دولی نمی‌تواند به طور قطعی و یقینی آن راثبات کند مانند این که شخصی در منزلی ساکن باشد ولی سند مالکیت نداشته باشد). در محل و یا دلایلی که نزد طرف دعوا یادیگری است، متذر یا متعسر خواهد شد. می‌توانند از دادگاه درخواست تأمین آن‌ها را بنمایند. مقصود از تأمین در این موارد، فقط ملاحظه و صورت برداری از این گونه دلایل است (ماده‌ی ۱۴۹ قانون آیین دادرسی مدنی). درخواست تأمین دلیل می‌تواند کتبی یا شفاهی باشد (ماده ۱۵۱).
- ۳- درخواست سازش: هر کس می‌تواند در مورد هر ادعایی از دادگاه نخستین، به طور کتبی درخواست نماید که طرف اورابرای

ادعای خوددارد در متن دادخواست قید نشده باشد؛ دادخواست توسط دفتر دادگاه پذیرفته می‌شود ولی برای به جریان افتادن آن باید این نقایص رفع شود (بند ۲ ماده‌ی ۵۳ قانون آیین دادرسی مدنی).

۴- مطابق ماده‌ی (۵۴) قانون آیین دادرسی مدنی، در موارد یاد شده در بالا، مدیر دفتر دادگاه، ظرف دو روز، نقایص دادخواست را به طور کتبی و مفصل به خواهان اطلاع داده و از تاریخ ابلاغ به مدت ده روز به او مهلت می‌دهد تا نقایص را رفع کند. چنان‌چه در مهلت مقرر، اقدام به رفع نقض ننماید، دادخواست به موجب قراری که مدیر دفتر صادر می‌کند، دادخواست را دستور دادگاه می‌گردد. این قرار به خواهان ابلاغ می‌شود و نامبرده می‌تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ به همان دادگاه شکایت نماید. رأی دادگاه در این خصوص قطعی است.

۵- هرگاه در دادخواست، خواهان یا محل اقامته او، معلوم نباشد، ظرف دور روز از تاریخ رسید دادخواست به موجب قراری که مدیر دفتر دادگاه صادر می‌کند، دادخواست را دستور دادگاه می‌گردد. (بند ۵۶ قانون آیین دادرسی مدنی).

۶- در صورتی که خواهان نتواند نشانی خوانده را معین نماید یا معلوم شود محلی را که خواهان در دادخواست معین کرده، نشانی خوانده نبوده یا قبل از ابلاغ تغییر کرده باشد و مأمور هم نتواند نشانی اورا پیدا کند؛ پس از اخطار رفع نقض از تعیین نشانی، خواهان اعلام ناتوانی از ارایه‌ی نشانی کند؛ بنابراین درخواست خواهان و دستور دادگاه، مفاد دادخواست یک نوبت در یکی از روزنامه های کشیرالانتشار به هزینه‌ی خواهان آگهی خواهد شد. در هر مورد که هزینه‌ی انتشار آگهی، ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ اخطار به دفتر دادگاه پرداخت نشود، دادخواست به وسیله‌ی دفتر دادگاه رد خواهد شد. این قرار

رد دادخواست ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ قابل شکایت در دادگاه می‌باشد. (مفاد مواد ۷۲ و ۷۳ و ۵۴ قانون آیین دادرسی مدنی).

یا مأموران کنسولی حسب مورد گواهی از خواهند نمود.

۳- اگر دادخواست توسط ولی، قیم، وکیل یا نماینده‌ی قانونی خواهان تقدیم شود، رونوشت سندی که مثبت (=اثبات کننده) سمت دادخواست دهنده است، به پیوست تسلیم دادگاه می‌گردد (ماده‌ی ۵۹ قانون آیین دادرسی مدنی).

در چه مواردی ممکن است دادخواست رد شود؟

۱- مطابق ماده‌ی (۵۱) قانون آیین دادرسی مدنی، دادخواست باید به زبان فارسی در روی برگ‌های چاپی مخصوص نوشته شود و حاوی این نکات باشد، نام، نام خانوادگی، نام پدر، سن، اقامتگاه و حتی الامکان شغل خواهان، در صورتی که دادخواست توسط وکیل تقدیم شود، مشخصات وکیل نیز باید درج گردد؛ نام و نام

خانوادگی، اقامتگاه و شغل خوانده؛ تعیین خواسته و بهای آن مگر آن که تعیین بهاء ممکن نبوده و یا خواسته، مالی نباشد. تعهدات و جهاتی که به موجب آن خواهان خود را مستحق مطالبه می‌داند، به طوری که مقصد واضح و روشن باشد. ذکر دلایل و وسائلی که خواهان برای اثبات ادعای خود دارد از اسناد و نوشتگات و اطلاع مطلعین و غیره. امضای دادخواست دهنده و در صورت عجز از امضاء، اثر انگشت او.

۲- در صورتی که به دادخواست و پیوست های آن، برابر قانون، تمبر الصاق نشده یا هزینه‌ی یاد شده، تأديه (=پرداخت) باشد؛ دادخواست توسط دفتر دادگاه پذیرفته می‌شود ولی برای به جریان افتادن آن باید نقایص مذکور رفع شود. (بند ۱ ماده‌ی ۵۳ قانون آیین دادرسی مدنی).

۳- هم چنین اگر نام و نام خانوادگی، اقامتگاه شغل خوانده و نیز تعیین خواسته و بهای آن، تعهدات و جهاتی که به موجب آن خواهان خود را مستحق مطالبه می‌داند و ذکر ادله و وسائلی که خواهان برای اثبات

مواد (۳۰۰) تا (۳۲۶) قانون امور حسبي، در صورت تعدد ورثه، هر یک از ورثه می‌توانند از دادگاه درخواست تقسيم سهم خود را از سهم سایر ورثه بخواهند. درخواست تقسيم ترکه باید کتبی و مشتمل اين امور باشد: نام و مشخصات درخواست کننده و متوفی، ورثه واشخاص ديگري که ترکه باید بين آن‌ها تقسيم شود و سهام هر يك.

۱۱- درخواست مهر و موم ترکه: ماده‌ی (۱۶۷) قانون امور حسبي اعلام می‌دارد که هر یک از ورثه می‌تواند یا نماینده‌ی قانونی آن‌ها، موصی له (=شخصی که وصیتی به نفع او شده باشد)، طلبکار متوفی به مقدار طلب و کسی که از طرف متوفی به عنوان وصایت (=شخص به موجب وصیت یک یا چند نفر را برای انجام امر بالمور یا تصرفاتی نسبت به پس از فوت خود مأمور کند) معین شده باشد.

۱۲- درخواست تعیین امين: ماده‌ی (۱۰۴) قانون امور حسبي مقرر می‌کند که کسی که در اثر گبرسن (=کهولت) یا بیماری و امثال آن از اداره‌ی تمام و یا بعضی اموال خود عاجز شده می‌تواند از دادگاه بخواهد که برای اداره‌ی اموال او، امين معین شود.

۱۳- سایر درخواست‌های مربوط به امور حسبي (از قبیل تعیین قیم، حکم موت فرضی، حکم حجر).

منظور از پیوست‌ها و ضمایم دادخواست چیست؟

۱- مطابق ماده‌ی (۵۷) قانون آیین دادرسی مدنی، خواهان باید رونوشت یا تصویر اسناد خود را پیوست دادخواست نماید، رونوشت یا تصویر باید خوانا و مطابقت آن با اصل گواهی شده باشد.

۲- ماده‌ی (۵۷) همین قانون مقرر می‌دارد که «در صورتی که اسناد به زبان فارسی نباشد، علاوه بر رونوشت یا تصویر مصدق (=تاییده شده)، ترجمه‌ی گواهی شده ای آن نیز باید پیوست دادخواست شود. صحت ترجمه و مطابقت رونوشت بالاصل را مترجمان

عمودی

- ۱_ اجرت و کیل_ از جرایمی که ارتکاب آن علاوه بر قانون در شرع نیز شدیداً نهی شده است.
- ۲_ در حل اختلافات به کار می آید_ لحظه_ خداوند.
- ۳_ قرض_ کسی که شغل او تبدیل پولهای ایرانی به ارز و به عکس می باشد_ زرنگی.
- ۴_ در اصطلاح عرف به سند نکاحیه یا مهریه خانم ها گفته می شود به شخصی غیر از طرفین معامله گویند_ دو بار همدم.
- ۵_ چیزی جدا و مشخص از دیگری_ ازانواع خیارات.
- ۶_ انسان مستبد و ظالم_ عقدی است که به موجب آن یک نفر مال خودش را به دیگری تملیک می کند.
- ۷_ گلی خوشبو_ نام دیگر مزد یا حقوق کارگر_ در اصطلاح حقوق مدنی به مالی گویند که در برابر دریافت کالا یا خدمات باید پرداخت.
- ۸_ حقی است مالی بر ذمه دیگری_ روز عرب_ چیستی.
- ۹_ باطل کردن اعتبار قانون و پایان بخشیدن به عمر آن_ پاک و خالص حرف فاصله.
- ۱۰_ دریا_ کسی که برای اداره اموال غایب مفقود الاثر منصب می شود_ اصطلاحی است در حقوق جزا که در صورت وقوع و تحقق آن باید مراسم قسامه اجرا شود.
- ۱۱_ سند تجاری لازم الاجرا_ نوعی حق ارتفاق_ کشوری عربی
- ۱۲_ بالشاره و کنایه صحبت کردن_ یکی از بیماری های مردانه که در قانون مدنی از موجبات فسخ نکاح شمرده شده است.
- ۱۳_ چاشنی غذا_ قضاوت_ ولی فهری.

افقی:

- ۱_ یکی از شاخه های جدید التأسیس حقوق در ایران.
- ۲_ خویشاوندی_ خاندان_ کسی که توان مالی برای پرداخت بدھی هایش ندارد.
- ۳_ عموها و عمه ها_ فحش و دشنام_ زادگاه فردوسی.
- ۴_ زیر پا الفتاہ_ عقدی که هیچ یک از طرفین حق بهم زدن آن راندارند_ نهی کننده.
- ۵_ به رژیم اشغال گر قدس می گویند_ محاذات معین شده از جانب شارع.
- ۶_ چیزی که کارفرمای کارگر می خواهد_ طلا_ شدید و سخت.
- ۷_ متضاد ذکور_ قدم_ نشانه وعلامت چیزی.
- ۸_ شهری کوچک در خراسان نزدیک قوچان.
- ۹_ دانه ای خوشبو_ مخفیگاه دیگری را آشکار کردن_ فالگیر عسل بی انتهای.
- ۱۰_ آنچه از مرحوم برای وراث باقی می ماند_ خویشاوندی پدری و مادری.
- ۱۱_ از عقود معین_ اتباع یک کشور_ عوضی که در برابر مبيع پرداخت می شود.
- ۱۲_ از خدایان معروف شرق و جنوب شرقی آسیا که پیروان زیادی دارد_ قبل از شروع به بازجویی متهم ابتدا بازپرس باید آن را احراز نماید.
- ۱۳_ بجا آوردن سوگند_ قضات به هم ریخته_ تنفیذ نیست.

تنظیم کننده: حمید صباح مشهدی

۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
*												
		*										
		*	*									
*			*									
	*											
	*				*							
*				*								
	*				*							
	*					*						
*							*					
	*						*					
	*							*				
*								*				
	*							*				
	*							*				
*								*				

جدول شماره ۱۸

با سخ جدول شماره ۱۷